

Divadelní soubor Jana Honsy Karolinka

Milan Kundera: Jakub a jeho pán

(recenze)

Ve Vysokém nad Jizerou byla v sobotu 12. 10. 1996 zahájena 27. národní přehlídka venkovských divadelních souborů Krakonošův divadelní podzim. Její soutěžní část byla otevřena velice zdařile představením souboru Jana Honsy z Karolinky. Soubor se ocitl na půdě přehlídky již popatnácté, tentokrát v režii Miroslava Plešáka s hrou Milana Kundery Jakub a jeho pán. Uvedení této Kunderovy hry je výjimečné, a to nejméně ze tří důvodů. Poprvé proto, že autor nehýří udělováním souhlasu k jejímu provozování. Podruhé proto, že v kontextu venkovských souborů není volba tak náročné a kvalitní předlohy příliš častá. Kunderův Jakub a jeho pán je variací Diderotova Jakuba fatalisty. Je to hra filozofického rozměru, nepostrádající prvky lidovosti. Je to hra vrstevnatá myšlenkově, v níž herci vstupují ve svých rolích do různých časových a sociálních pásem, vzájemně se protínajících. Je to hra o lidské touze a honbě za čímsi jedinečným, za originalitou, za iluzemi, které nejsou ničím jiným, než projevem domýšlivé náročnosti. Potažmo pak o tom, že člověk je svobodný a moudrý tehdy a jen tehdy, je-li si vědom principu všehomíra, tkvícího v nutném opakování. Potřetí je inscenace výjimečná tím, že se jí podařilo složité předivo hry proměnit v jevištní tvar, z něžž je myšlenkové poslání hry ve svém základě zprostředkováno divákům.

Věru, úkol to byl nelehký. Podařilo se ho zvládnout především díky hlavním protagonistům: Liboru Křenkovi (Jakub) a Stanislavu Šulákovi (Pán), bezesporu i díky režii, která respektuje možnosti hereckého souboru a nesnaží se o nemožné. S tím souvisí potlačení filozofické roviny hry ve prospěch roviny „lidové“.

Dobrému výsledku napomáhá většina členů souboru, mezi nimiž zaujal Josef Králík v roli Rytíře Saint-Quina. Problémy má inscenace v přesnějším rozlišování a vstupování herců do rolí v jednotlivých časových pásmech. Svůj dluh tu má i scénografie. Přesnější typové obsazení role Hostinské (Dana Králíková) či důslednější vedení role z vnitřku postavy by pak pozvedlo inscenaci o celý stupeň výš. Přes uvedené výhrady nelze než složit souboru poklonu za nadprůměrný inscenační výsledek a za pěkné zahájení přehlídky. Krakonoš byl spokojen.

Milan Strotzer